

Biškopības nozares apskats par 2016. gadu

Latvijā 2016. gads raksturīgs ar ļoti zemām medus ražām. To izjuta ne tikai biškopji, bet arī medus patērētāji, kuru pieprasījums pārsniedza piedāvājumu. Vasaras beigās ievērojami palielinājās Latvijas medus cenas un pietuvojās vidējai Eiropas medus cenai mazumtirdzniecībā (6,94 eiro/kg)¹.

Bišu ziemošana 2016. gadā noritēja veiksmīgi, jo laika apstākļi bitēm bija piemēroti. Garš un silts rudens, kā arī samērīgi silta ziema bez krasiem atkušņiem ļāva bišu saimēm pārziemot, nepatērējot daudz enerģijas un pārmērīgi nenolietojoties. Savlaicīgi tika sākta aktīvā sezona, un ziemojošās bites nomainījās no marta beigām līdz aprīļa vidum. Aprīļa beigās biškopji jau aktīvi darbojās bišu saimēs, un kļavu ziedēšanas sākumā (29. aprīlis) varēja paplašināt ligzdas ar dažiem rāmīšiem medus telpā. Maija sākums bija vēsāks, nekā cerēts, tomēr saimes audzēja pirmos tranus un gatavojās spietošanai. Pirmie spieti tika konstatēti pēc 10. maija. Maijs bija intensīvs mēnesis, jo viss ziedēja, nokrišņu nebija, temperatūras turējās labvēlīgā amplitūdā, un bites čakli strādāja. Rezultātā pirmo aizvākoto medu varēja sākt noņemt pēc 20. maija. Diemžēl tas bija pirmais un vienīgais 2016. gada lielā ienesuma mēnesis.

Jūnija sākumā laiks vēl bija labvēlīgs, bet, sākot ar otro jūnija dekādi, bieži bija lietains laiks. Un tāds tas saglabājās līdz pat augusta beigām. Biškopji, kuri vasaras sākumā saudzēja tikai bišu saimes, ieguva zemas medus ražas. Savukārt tie, kuri prata apieties ar bitēm un darbus veica savlaicīgi, spēja ievākt gan pavasara ziedu, gan rapšu ziedu ienesumu. Tādējādi, noņemot medu, tika turpināta veiksmīga dravošana šajā nelabvēlīgajā sezonā.

Jau jūlijā bišu saimes samazināja perošanu, īpaši vecās mātes, kas pat pārstāja dēt. Bišu saimēs iestājās stagnācija un, ja biškopis tam nepievērsa uzmanību (nepiebaroja), saimes ievērojami saruka. Ja neņem vērā viršu ienesumu, visu medu varēja noņemt jau jūlija vidū un sākt ar ziemošanu saistītos darbus. Daudzām saimniecībām palīdzēja tas, ka bija iesēti nektāraugi: griķi, bišu amoliņš, vēlā facēlija, ežzieme u. c. Tas ļāva saimēm ne tikai attīstīties, bet arī iedeva atņemamo medu.

Rudens atkal bija garš un pietiekami silts, lai biškopji savas saimes varētu pietiekami labi sagatavot ziemei. Ja savlaicīgi tika sagatavotas

saimju ligzdas ziemošanai, veikti varatozi ierobežojošie pasākumi un saimes pareizi piebarotas, tad ziemošana nekādas raizes nesagādāja.

Guntars Melnis,

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra konsultants biškopībā

¹ Avots: <https://www.honey.com/honey-industry/honey-industry-statistics/unit-honey-prices-by-month-retail/>